

Direktoratet for
forvaltning og IKT

Hva prøver vi å løse?

Pia Virmalainen Jøsendal

Senior rådgiver, avd. digital forvaltning, Difi
@mspjvj

Norsk arkivråd 2017-05-10

Faglig arena for informasjonsforvaltning

88 members

[Manage](#)

Start a conversation with your group

Enter a conversation title...

[Conversations](#) [Jobs](#)

Pia Virmalainen Jøsendal • [Group Owner](#)

... 5d

Data is strategically and fundamentally changing the game / Senior adv...

Program for neste arenamøte om arkiv og infoforvaltning

Påmeldingen er fortsatt åpen og programmet for arenamøtet ligger nå ute.

<https://www.difi.no/kurs/2017/03/faglig-arena-informasjonsforvaltning>

Faglig arena for informasjonsforvaltning

Grensen mellom hva data og dokument er, blir mer utfordrende å håndtere. Arbeider du med prosesser, juss eller forvaltningsarbeid som blir berørt av denne problemstillingen, da synes du...

[Like](#) [Comment](#)

Reply to this conversation

ABOUT THIS GROUP

Denne gruppen er etablert for deg som arbeider med eller er interessert i problemstillinger omkring informasjonsforvaltningsarbeid i offentlig sektor.

Her kan vi utveksle ideer, erfaringer, frustrasjoner og suksesshistorier.

Vi har jevnlige møter 6 gan... [Show more](#)

[Group rules](#)

MEMBERS

88 members

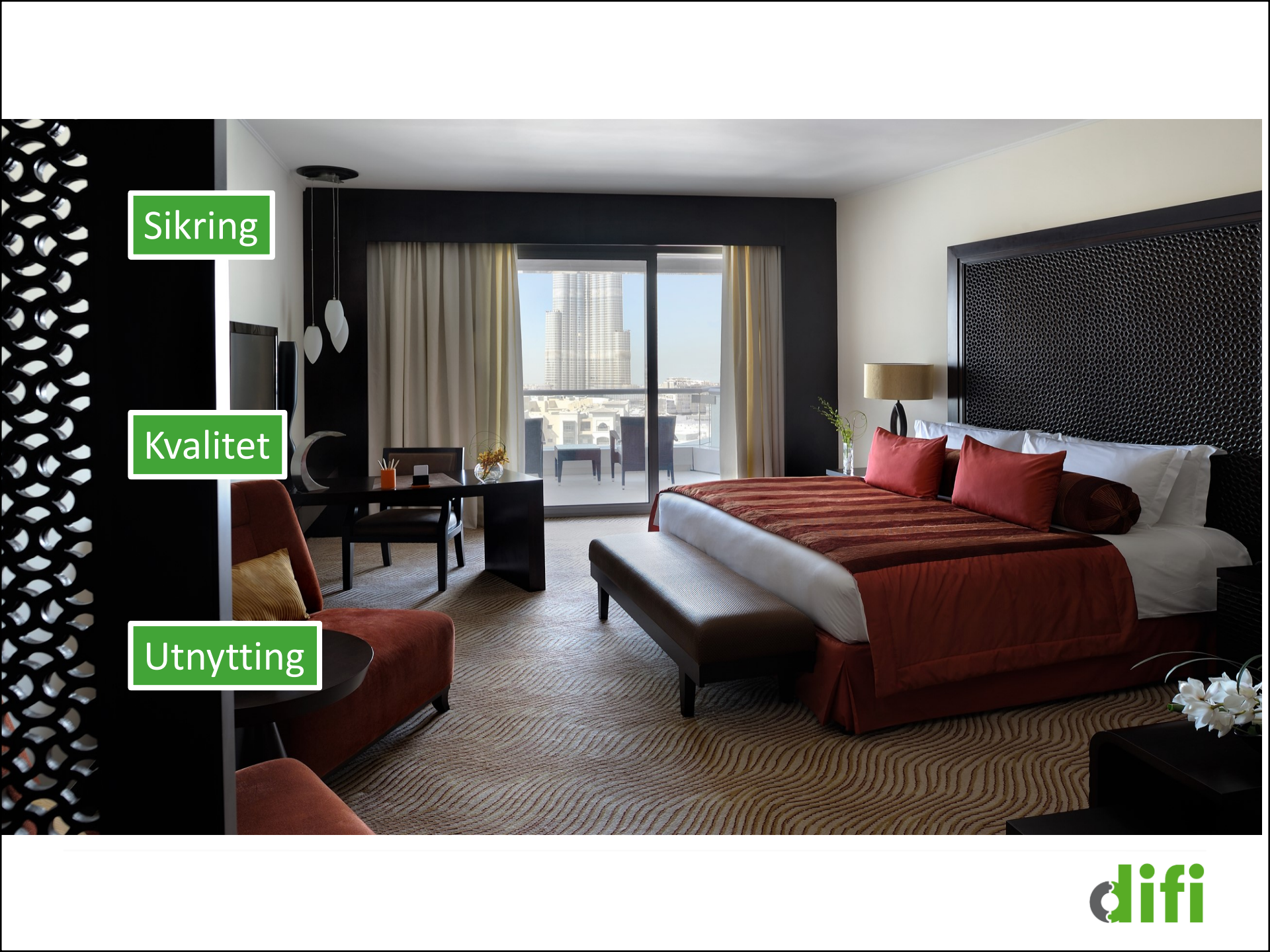
[Invite others](#)

Ads By LinkedIn Members

...

BI Tool for Risk Analysis
Credit Risk and Portfolio Managers
use Aqua Data Studio as Adhoc BI
Tool

Sikring

Kvalitet

Utnyttig

Et eksempel på et møte med offentlig sektor - brukerperspektivet

Starte ny bedrift /restaurant

Starte en restaurant

26 skjemaer

11 på papir

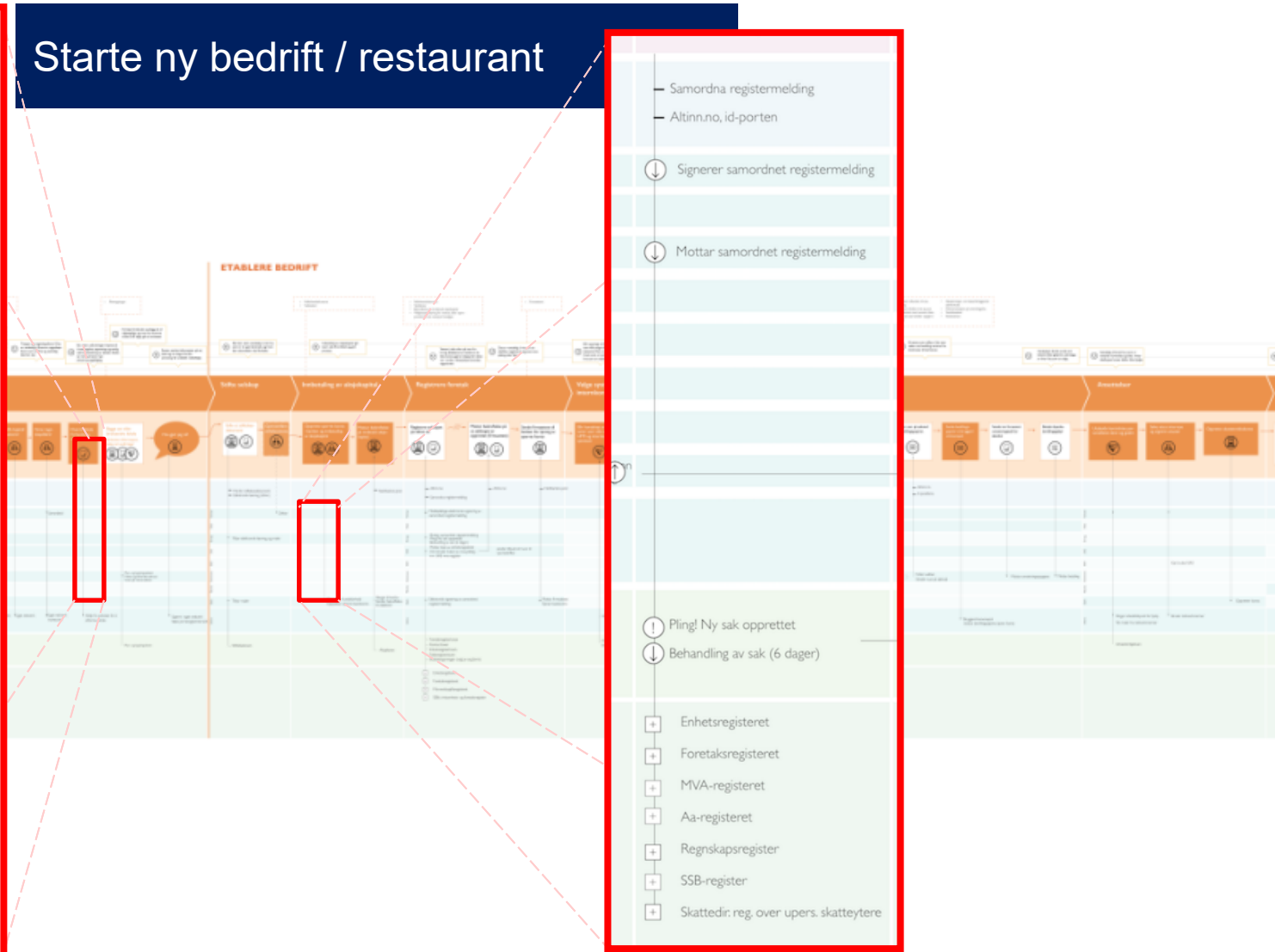
-
- Kontakt- og reservasjonsregisteret
 - Enhetsregisteret
 - Foretaksregisteret
 - Merverdiavgiftsregisteret
 - SSBs virksomhet- og foretaksregister
 - Matrikkel
 - Folkeregisteret
 - Løsøreregisteret
 - Nasjonalt bevillingsregister (benyttes i liten grad annet enn i Oslo)
 - Kommunenes lokale registre
 - Bøte- og strafferegisteret
 - Aa-registeret
 - Mattilsynets register
 - Domeneregisteret
 - Arbeidstilsynets register

ca 15 offentlige kontorer involvert

Tar måneder

Starte ny bedrift / restaurant

Etablerer	Påkrevd dokumentasjon
	Opplevelse
	Steg
	Prosess
Tjeneste	Tjenester
Aktor	Partnere og medeiere
	Politiet
	Brannøysundregistrene
	Skatteetaten
	NAV
	Kommune
	Mattilsynet
	Bank
Løst	Andre
Registre og nasjonale felleskomponenter	

Politiske føringer og status

«Den enkelte virksomhet skal ha oversikt over hvilke data den håndterer, hva dataene betyr, hva de kan brukes til, hvilke prosesser de inngår i, og hvem som kan bruke dem [...] Finnes informasjonen hos en annen offentlig virksomhet, skal informasjonen hentes derfra, forutsatt at det foreligger hjemmel»

Digitaliseringsrundskrivet
25/11/2016

Once-only

Informasjon til forvaltningen skal leveres kun én gang

Forvaltningen skal gjenbruke informasjon i stedet for å spørre brukerne på nytt om forhold de allerede har opplyst. Dette omtales gjerne som «kun én gang», og er en av regjeringens hovedprioriteter i digitaliserings- og IKT-politikken.

«Kun én gang» er et langsiktig mål som vil bli gjennomført over lengre tid. Målet er at innbyggere, næringsliv og frivillig sektor i sin kontakt med offentlige virksomheter ikke må levere opplysning mer enn én gang. Dette forutsetter at offentlige virksomheter skal dele og gjenbruke informasjon om forhold som brukeren allerede har opplyst om, istedenfor å spørre brukeren på nytt. Gjenbruk av informasjon bidrar til raskere og enklere saksgang for brukerne, og kan bidra til enklere prosesser der flere offentlige virksomheter må samhandle. En hensiktsmessig deling og gjenbruk av informasjon er ikke begrenset til det som brukeren rapporterer inn, men omfatter også informasjon som forvaltningen selv produserer eller henter fra andre kilder. «Kun én gang» forutsetter derfor god informasjonsforvaltning i offent-

lige virksomheter. Informasjonsforvaltning dreier seg blant annet om virksomhetenes evne til å ha oversikt over og effektivt kunne nyttiggjøre informasjon som er tilgjengelig. God informasjonsforvaltning bidrar også til at flere offentlige data kan tilgjengeliggjøres for viderebruk av andre enn offentlig sektor selv (næringsliv og sivilsamfunn), se kapittel 14.2 *Viderebruk av offentlige data* og figur 7.1 nedenfor.

7.1 Helhetlig informasjonsforvaltning i offentlig sektor

Korrekt og oppdatert informasjon er avgjørende for saksbehandling og myndighetsutøvelse. Bruk av korrekt informasjon øker kvaliteten i saksbehandlingen, og styrker dermed rettsikkerheten til den enkelte. Saksbehandling og digitale tjenester kan forbedres, effektiviseres og automatiseres ved god tilgang til kvalitetssikret informasjon fra egen og andre virksomheter.

«Topp 10» brudd på kun en gang prinsippet – starte ny bedrift

Information	Number of entries
Name of person	14
Business name	11
Email	11
Mobilenummer	10
Person adress	9
Business adress	9
Contakt person	9
«Gårdsnummer»	9
«Bruksnummer»	9
Org.no	6
Identity number	6

Virksomheten skal gjenbruke informasjon, i stedet for å spørre brukerne på nytt om forhold de allerede har opplyst.

Digitaliseringsrundskrivet
25/11/2016

Apropos gjenbruk

Retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data

Retningslinjene er [publisert av Kommunal- og moderniseringsdepartementet \(KMD\) 27.01.2017.](#)

Å tilgjengeliggjøre offentlige data handler om mer enn å publisere data slik at det er mulig å finne dem på en nettside. Data må gjøres tilgjengelig på en måte som gjør det mulig for brukere å realisere verdien av dem.

Dette betyr at det må være godt beskrevet både hvordan dataene kan brukes (juridisk) og hvordan dataene teknisk er gjort tilgjengelige (format og evt. programvare).

Tilgjengeliggjøring av næringsutvikling betyr at næringsgjøre nytte av informasjonen og økt effektivitet.

Begrepet offentlig virksomhet betyr at virksomheten er offentlig.

Informasjon som er tilgjengelig for offentlig virksomhet, statsborgerskap, sammenheng i klientforholdet.

#hack4no

difi DATA.NORGE.NO
Åpne offentlige data i Norge

Kontakt oss | Om | Logg inn

Datasekk Apper og tjenester Veiledning Lisens Datahotellet API

Register over åpne datasett i Norge

Her finner du publiserte datasett og åpne API-er fra offentlig sektor i Norge. [Les mer om data.norge.no](#)

Søk i datasett

FINN VIA TEMA:

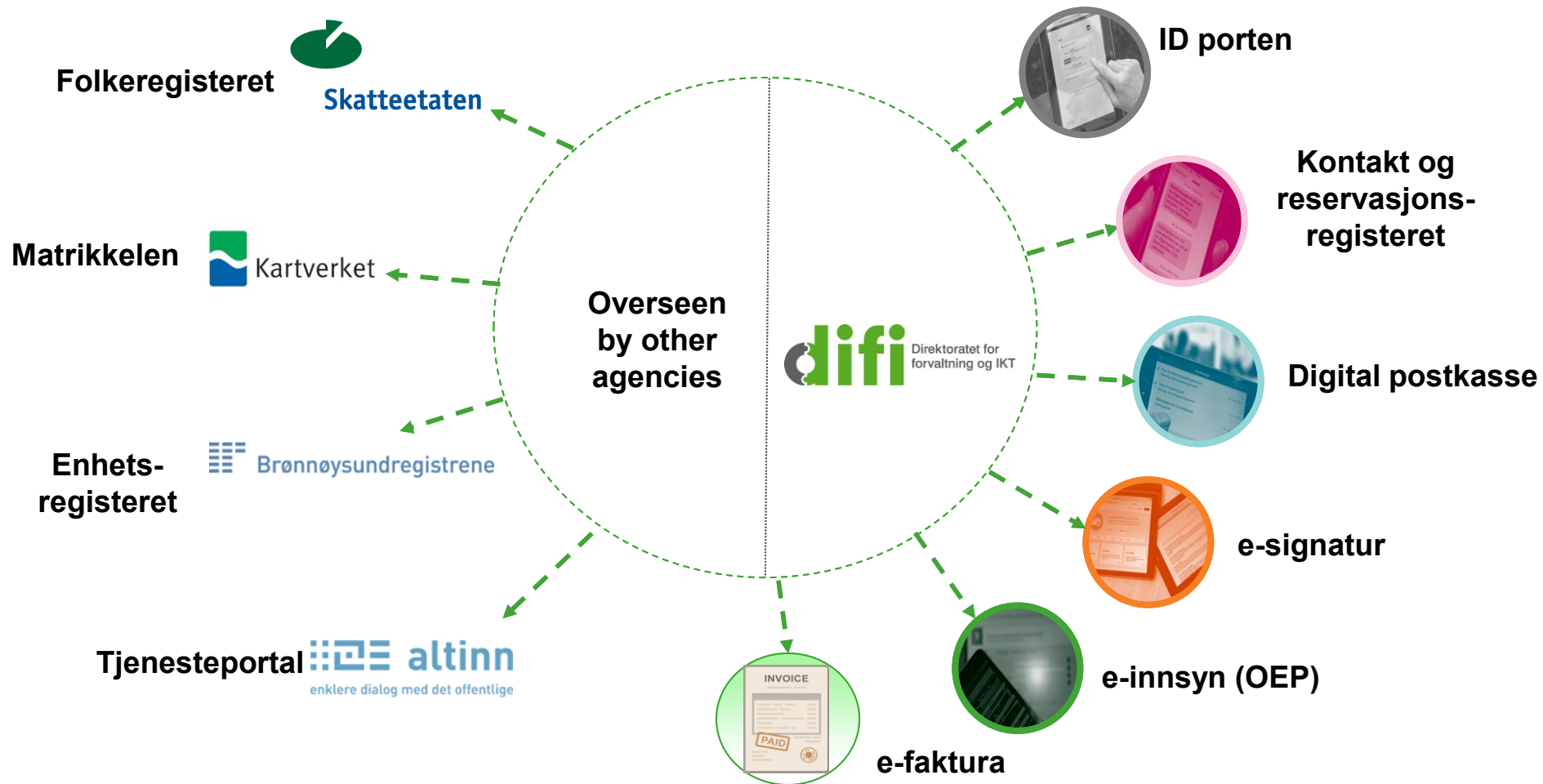
Forvaltning og offentlig sektor (250)	Økonomi og finans (66)	Jordbruk, fiskeri, skogbruk og mat (51)
Regioner og byer (85)	Befolkning og samfunn (60)	Transport (49)
Utdanning, kultur og sport (80)	Miljø (59)	Helse (36)

SE ALLE TEMA >

Registrer datasett > Registrer applikasjon >

Nasjonale byggeklosser

5 utfordrende faktorer fremover

Digital forvaltning forberedt på fremtiden og med solid endringsevne

18,446,744,073,709,551,615 riskorn

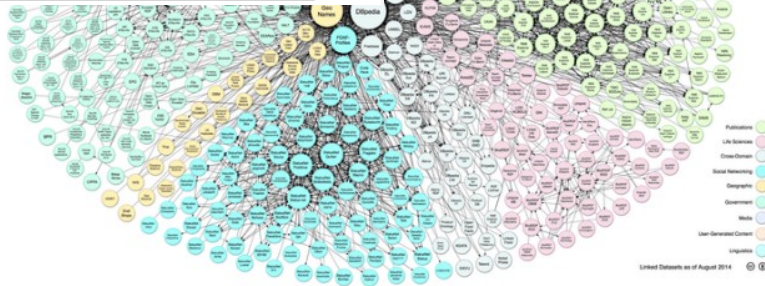
MyData

– A Nordic Model for human-centered personal data management and processing

Ministry of Transport and Communications

Antti Poikola
Kai Kulkkaniemi
Harri Honko

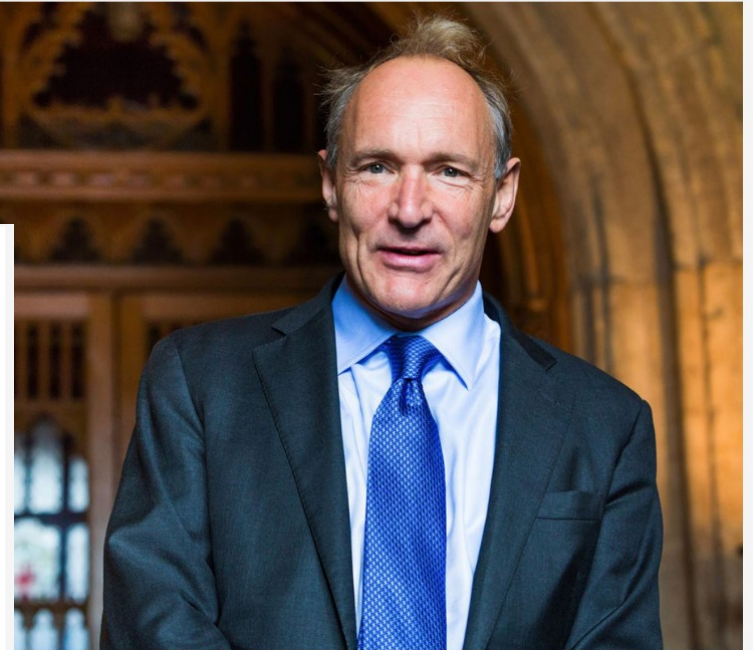
Linking Open Data cloud diagram 2014, by Max Schmachtenberg, Christian Bizer, Anja Jentzsch and Richard Cyganiak.

HOW THE FATHER OF THE WORLD WIDE WEB PLANS TO RECLAIM IT FROM FACEBOOK AND GOOGLE

By David Weinberger — August 10, 2016 3:00 AM

71 9.5K Share

Photo: Paul Clarke

[<http://www.digitaltrends.com/web/ways-to-decentralize-the-web/>]

Sikkerhet / personvern / GDPR

NTB scanpo

Grunnlova § 100.

- ▶ Ytringsfrihet bør finne sted. (...)
- ▶ (...) **Enhver har rett til innsyn i statens og kommunenes dokumenter og til å følge forhandlingene i rettsmøter og folkevalgte organer.**
Det kan i lov fastsettes begrensninger i denne rett ut fra hensyn til personvern og av andre tungtveiende grunner.
- ▶ **Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale.**

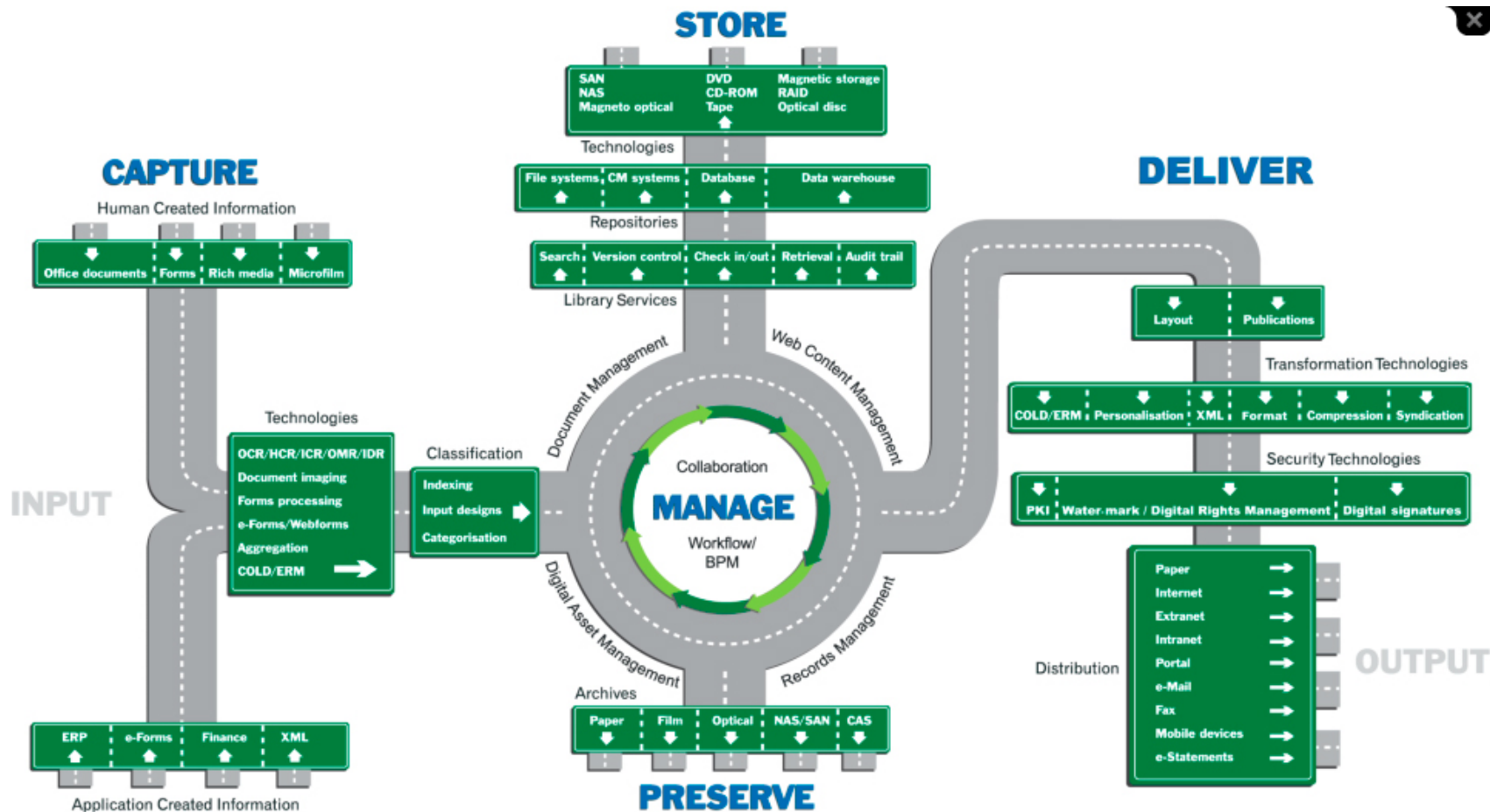
Offentleglova, krav om innsyn

- ▶ Formålet med lova er å leggje til rette for at offentlig verksemd er **open og gjennomsiktig**, for slik å styrkje informasjons- og ytringsfridommen, den demokratiske deltakinga, rettstryggleiken for den enkelte, tilliten til det offentlege og kontrollen frå ålmenta. Lova skal òg **leggje til rette for vidarebruk** av offentlig informasjon.
- ▶ Hovudregel: Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. **Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ.**

*«Det synes **prinsipielt lite**
tilfredsstillende å innføre et
offentlighetsprinsipp, uten samtidig å gi
dem som har rettigheter etter dette,
rimelige muligheter til å kunne benytte sin
rett til å gjøre seg kjent med
forvaltningens saker.»*

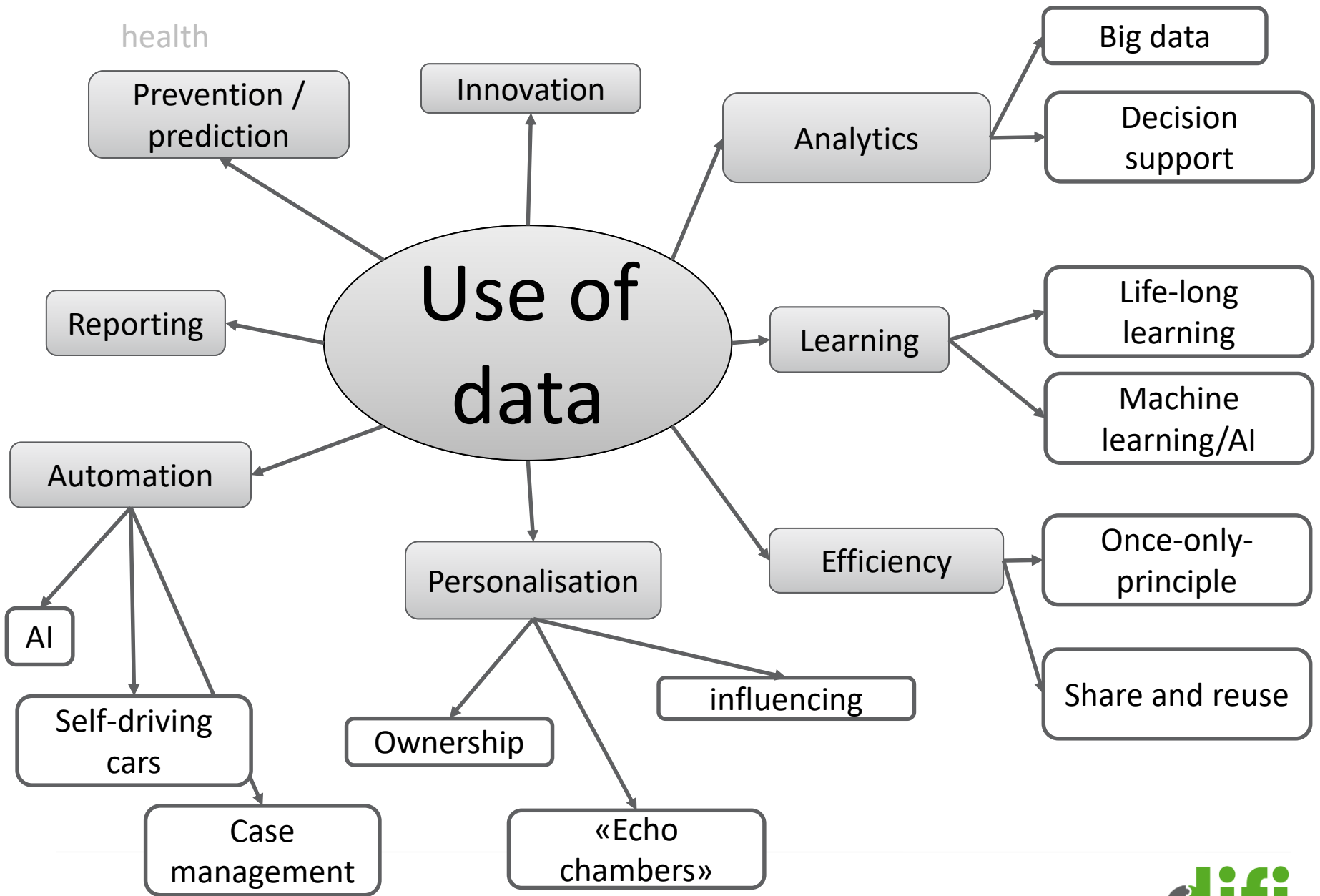
Innst. O. XIV (1969-70) s. 11, sitert etter NOU 2003:30 «Ny offentlighetslov», kap. 8.4.5. Sjå:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2003/nou-2003-30/9.html?id=382963>

Fra fangst til (aktiv) arkivering og publisering for (gjen)bruk

crime transport

health

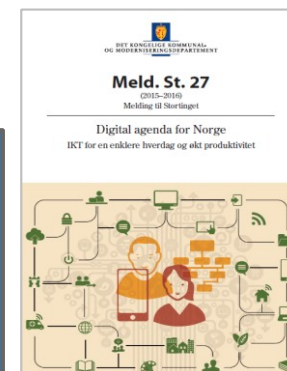
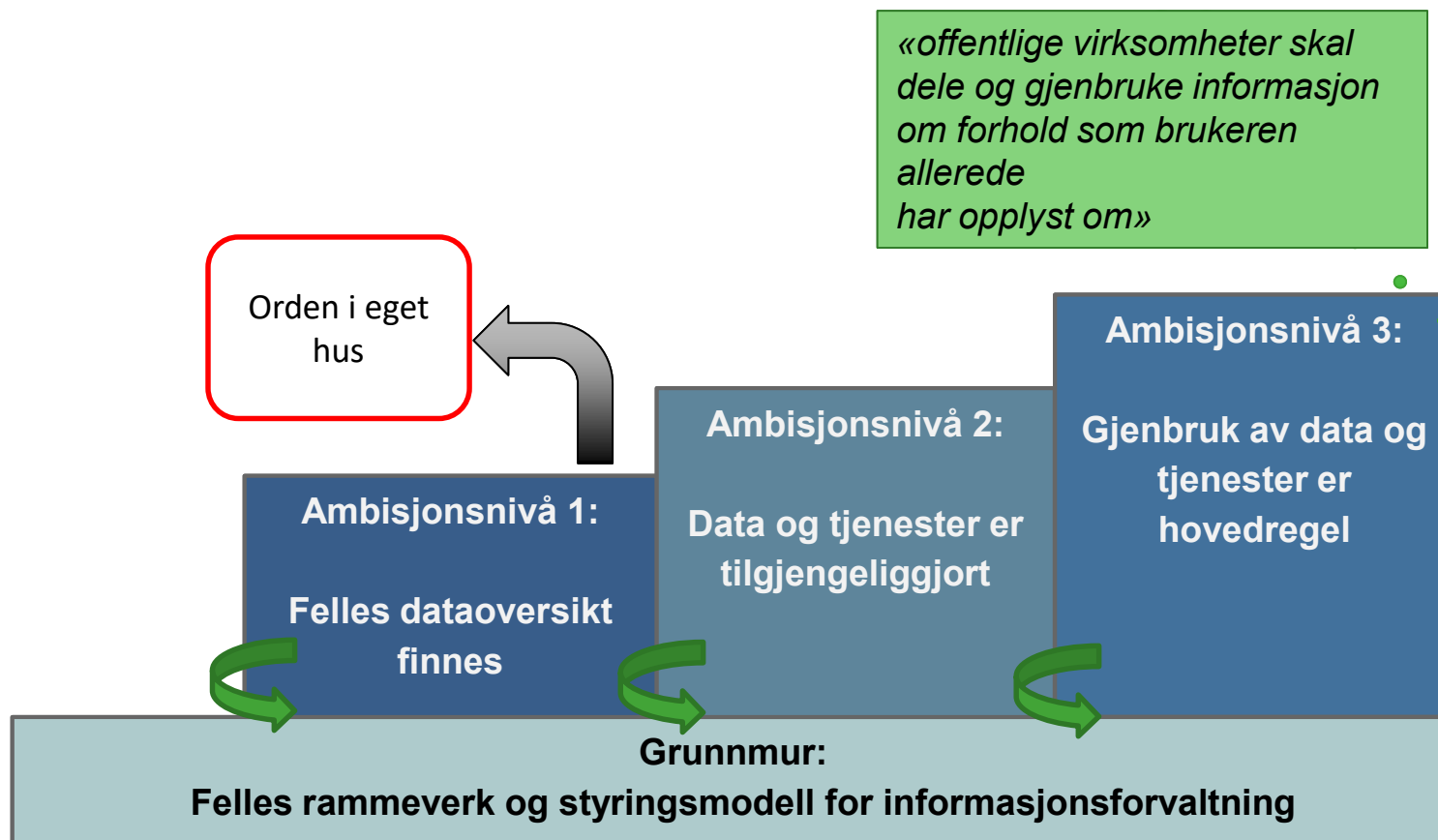

Hvordan arbeider vi for å få til
god informasjonsforvaltning?

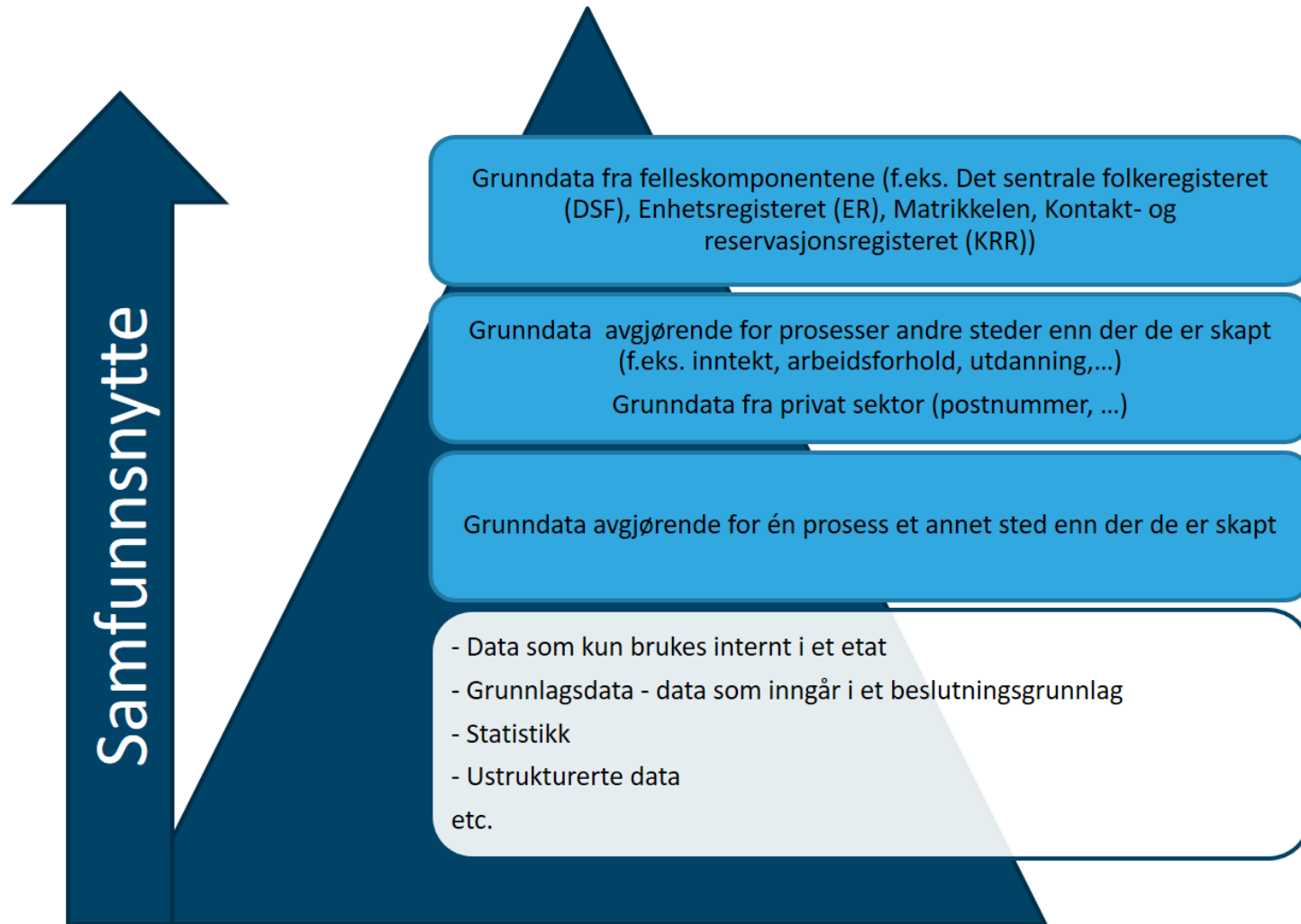
Stegvis tilnærming i ambisjonstrappa

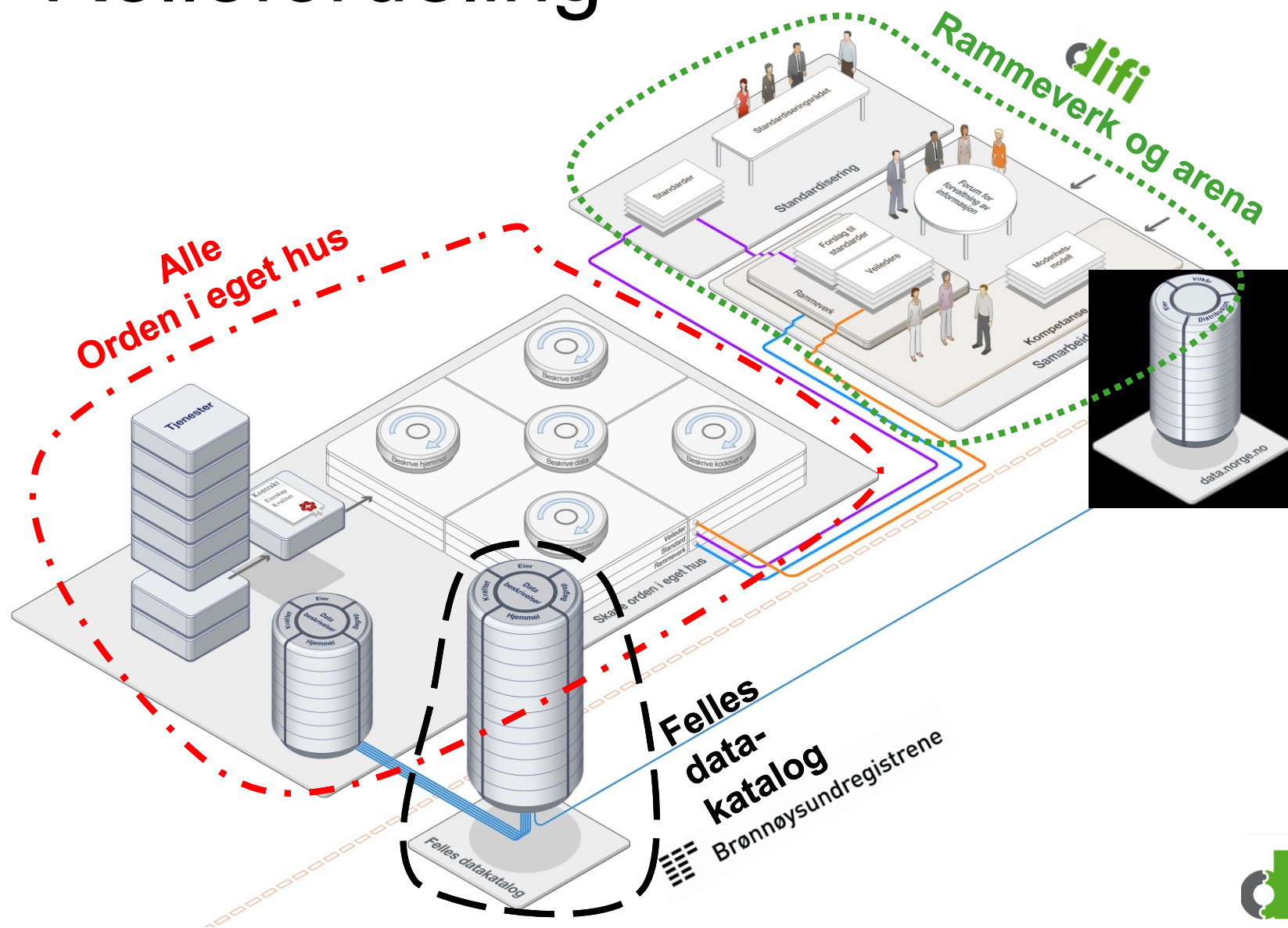
*: [Sluttrapport foranalyse Informasjonsforvaltning og -utveksling, Skate-møte sak 10-15, 24.06.2015](#)

Datahierarki

– det viktigste (for tverrsektorielle tjenester) på toppen

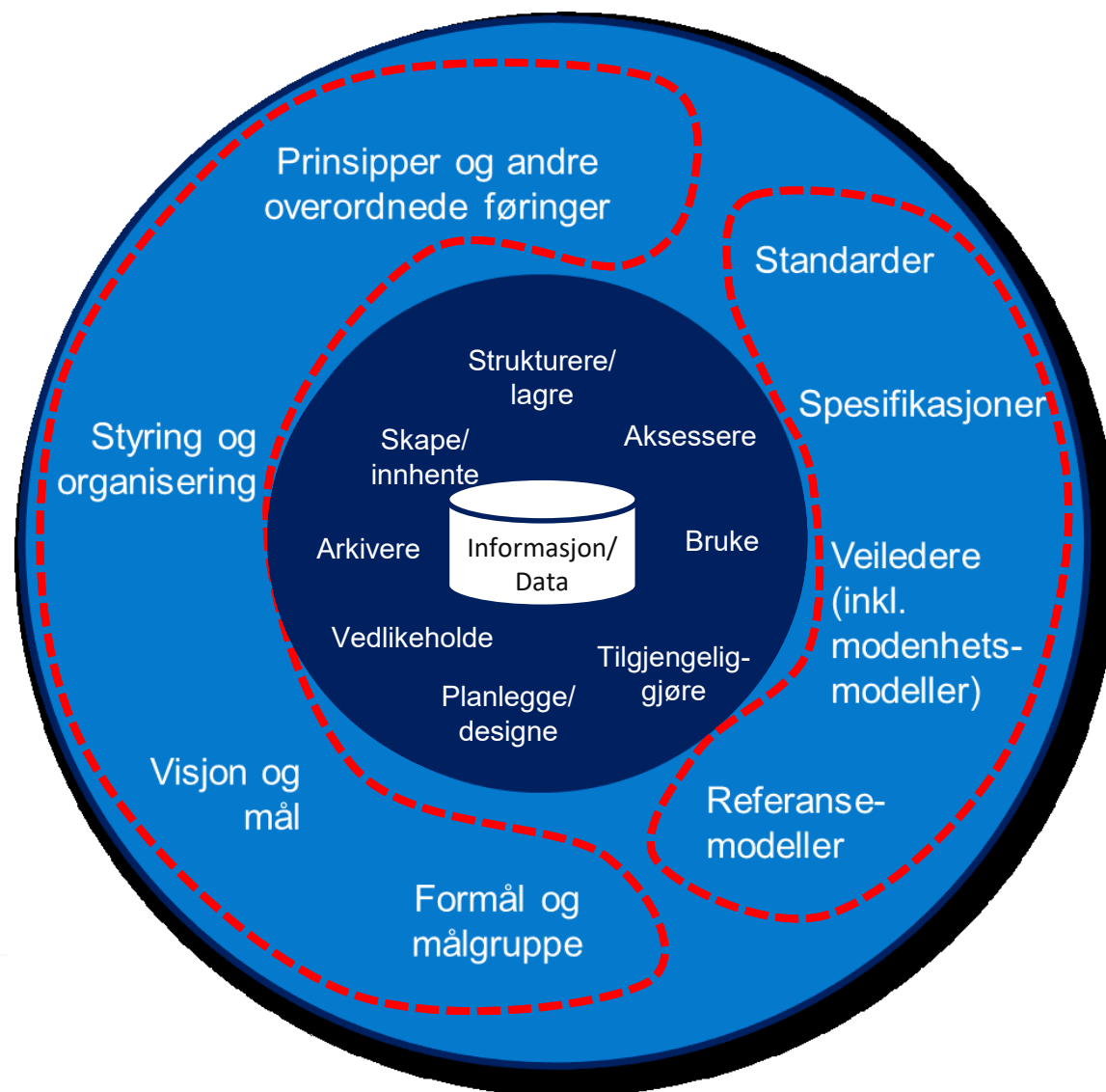
Rollefordeling

Rammeverk – resultater 2016

Leveranse	Type	Kommentar/referanse
(ny) Felles informasjonsmodeller - prinsipper og føringer	Spesifikasjon	publisert her
(ny) Standard for pekere til offentlige ressurser på nett	Spesifikasjon	publisert her
(rev) Standard for beskrivelse av datasett og datakataloger (DCAT-AP-NO)	Spesifikasjon	publisert her
(ny) Spesifikasjon for kodelistebeskrivelser	Spesifikasjon	dekket av DCAT-AP-NO
(ny) Spesifikasjon for utveksling av kodelistebeskrivelser	Spesifikasjon	dekket av DCAT-AP-NO
(rev) Retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data	Spesifikasjon	publisert her
(ny) Veileder for orden i eget hus	Veileder	publisert her
(ny) Modenhetsmodell for orden i eget hus	Veileder	publisert her
(ny) Veileder i bruk av felles informasjonsmodeller	Veileder	publisert her
(ny) Person og Enhet - Felles informasjonsmodell	Ref.modell	publisert her
(ny) Adresse - felles informasjonsmodell	Ref.modell	publisert her
(ny) Faglig arena for informasjonsforvaltning	Møteplass	løpende tiltak, les her

Rammeverk – typer innhold

Prinsipper:

1. Behovsstyrt
2. Erfaringsbasert
3. Pakkeløsningsorientert

<https://difi.no/informasjonsforvaltning>

3 aktive arbeidsgrupper nå

- ▶ Arbeidsgruppe for «**standarder for begrepsbeskrivelser**»:
 - ▶ Før påsken: forslag til beskrivelser av datasett og hvordan beskrivelsene skal utveksles (for maskinell gjenbruk).
- ▶ Arbeidsgruppe for «**spesifikasjon for beskrivelse av kvalitet på datasett**»:
 - ▶ Utg. mai: forslag til beskrivelser av kvalitet på datasett.
- ▶ Arbeidsgruppe for «**spesifikasjon for beskrivelse av formål og hjemmel for bruk av datasett**»:
 - ▶ Medio mai: forslag til beskrivelser av «formål og hjemmel» for bruk av datasett.

Begrepet «samboer»

- Lover NAV forvalter
- - - Lover brukerne våre må forholde seg til

Folketrygdløven § 1-5

Barnetrygdloven § 9

Forskotteringsloven § 5

Utlendingsloven § 41

Skattebetalingsloven § 10-32

Folketrygdloven § 3-2

Innskuddspensjonsloven § 1-2 bokstav p

Adopsjonsloven § 5a

Folketrygdloven § 25-4

Folketrygdloven § 9-6

Arvelova § 28 c

Bidragsinnkrevingsloven § 11

Folketrygdloven § 17-2

Barnetrygdloven § 7

Samordningsloven § 22

Tvangsfullbyrdelsesloven § 7-13

Statsborgerloven § 11

Foretakspensjonsloven § 1-2 (2) bokstav f

(ny) Spesifikasjon Beskrivelse digitale tjenester
(ny) Spesifikasjon Tilgj.gjøring informasjonsmodeller

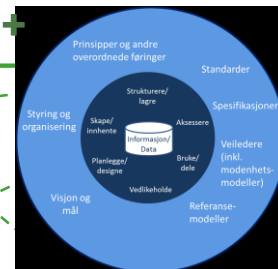

(ny) Veileder Beskrivelse digitale tjenester
(ny) Veileder Tilgj.gjøring informasjonsmodeller
(ny) Veileder Begrepskoordinering

2017

2018

2019+

Overordn.

Spesifikasjoner

Halvårig planjustering

6 møter i faglig arena

Halvårig planjustering

Møter i faglig arena

(rev) Begrepsbeskrivelser (H1)
(ny) Tilgj.gjøring begrepsbeskrivelser (H1)
(ny) Hjemmelsbeskrivelser (H1)
(ny) Tilgj.gjøring av hjemmelsbeskrivelser (H1)
(ny) Beskrivelse av datasettkvalitet (H1)
(ny) Tilgj.gjøring av datasettkvalitet (H1)
(ny) Beskrivelse av beskrivelse av datasettkvalitet (H1)
(ny) Tilgj.gjøring av beskrivelse av datasettkvalitet (H1)
(rev) Modelleringsregler for etablering av fellesinformasjonsmodeller (H2)

(ny) Beskrivelse av API
(ny) Tilgj.gjøring av API-beskrivelser

(ny) Beskrivelse av API
(ny) Tilgj.gjøring av API-beskrivelser

(ny) Veileder URI (H1)
(ny) Veileder DCAT-AP-NO (H1)

(ny) Veileder for juridisk handlingsrom ved datadeling (H1)
(rev.) Veileder tilgjengeliggjøring åpne data (H1)

(ny) Begrepsbeskrivelser (H2) (ny) Tilgj.gjøring begrepsbeskrivelser (H2)
(ny) Hjemmelsbeskrivelser (H2) (ny) Tilgj.gjøring hjemmelsbeskrivelser (H2)
(ny) Datasettkval.beskrivelser (H2) (ny) Tilgj.gjøring datasettkval.beskrivelser (H2)

(ny) info.modell Org. (H1)

(rev) info.modell Person (H2)

(rev) info.modell Adresse (H2)

(rev) Veileder Modelleringsregler (H2)

(rev) Veileder orden i eget hus, modenhetsmodell (H2)

Veiledere

Referansemodeller

Takk for meg! Ta gjerne kontakt!

Pia Virmalainen Jøsendal / pia.josendal@difi.no

Jim Y Yang / jim.yang@difi.no

Felles offentlig datakatalog
<http://portal-fdk.tt1.brreg.no/>

Lenker:

- ▶ <https://www.difi.no/informasjonsforvaltning>
- ▶ [Felles offentlig datakatalog](http://portal-fdk.tt1.brreg.no/)
<http://portal-fdk.tt1.brreg.no/>
- ▶ <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/nasjonal-arkitektur/informasjonsforvaltning/faglig-arena-informasjonsforvaltning>
- ▶ <https://www.brreg.no/om-oss-nn/samfunnsoppdraget-vart/rapporter-og-horinger/> søk på informasjonsforvaltning

difi.no/informasjonsforvaltning

Fellesoffentlig ramme for informasjonsforvaltning

Nasjonal arkitektur

Informasjon er en av de viktigste

Informasjonsforvaltning er et verktøy og andre tiltak for å sikre informasjon i ei virksomhet skal være systematisk og helsearbeidsprosesser.

Inform

Gjennom [Skate-samarbeidet](#) i informasjonsforvaltning, bl.a. i for informasjonsforvaltning, R

- **Rammeverkets hensikt** om rammeverket ment for. Na [Plan for etablering av ramme](#)
- **Rammeverkets visjon** og arbeidet med rammeverket videre [Plan for etablering av](#)
- **Prinsipper og andre over** og føringer som ligger til gr informasjonsforvaltning. N [Plan for etablering av ramme](#)
- **Styring og organisering:** I med informasjonsforvaltning beskrivelse kommer, se [inn](#) rammeverket.
- **Standarder:** Standarder som er samlet [her](#).
- **Spesifikasjoner:** Spesifikasjoner informasjonsforvaltning er er (vurdert å gjøre til) stans
- **Veiledere:** Veiledere og m informasjonsforvaltning er (vurdert å gjøre til) standar
- **Referansemønstre:** Refer informasjonsforvaltning er (vurdert å gjøre til) stans

På denne siden har Difi samlet informasjon om den nasjonale arkitekturen for norsk e-forvaltning.

Difi har som en av sine oppgaver å utvikle og forvalte en it-arkitektur for offentlig sektor. [Du finner mer informasjon om den strategiske tilnærmingen for dette arbeidet ved å følge denne lenken.](#)

Vi ønsker å gi et overblikk over nasjonale, tverrsektorielle krav og føringer som offentlige virksomheter skal ta i digitaliseringen av sin virksomhet. På dette overordnede, strategiske nivået ligger blant annet generelle prinsipper, standarder, referansearkitekturer og veiledere. Vi har også laget et forslag til et klassifiseringssystem for offentlig tjenester og it-løsninger, også kalt funksjonsområder. Du finner mer informasjon om hvert element under.

I tillegg er de nasjonale felleskomponentene en sentral del av en nasjonal arkitektur.

Prinsipper

Standarder

Referansearkitekturer

Rammeverk for informasjonsforvaltning

Klassifisering av it-løsninger og offentlige tjenester

Veiledere

Arkitekturbibliotek

Orden i eget hus

av de viktigste ressursene i offentlig sektor, og et krav om at offentlig sektor må utnytte data på en bedre måte for å bli mer effektiv, gi innbyggere og næringsliv, og bidra til økt

Orden som gir gevinst

at "orden i eget hus" er mange:

data

egne arbeidsprosesser

evne

informasjonssikkerhet

ing av informasjon som allerede er kjent

enester

interessant ut? [Her finner du en tekst som](#) [gevinstene ved å ha orden i eget hus og etablere](#)

og rundt tre aspekter ved informasjonsforvaltning i en

